
FAKTAARK

Landbruk

15.02.18 Ørland

Landbruket på Ørland er viktig, og Forsvarsbygg har siden før oppstarten av planprogrammet hatt en målsetning om bevaring av mest mulig dyrka mark.

Ørland flystasjon er omgitt av landbruksarealer på flere sider. Det er også betydelige landbruksarealer inne på flystasjonen. Disse arealene leies ut og driftes av eierne av omkringliggende gårdsbruk - en viktig ressurs for landbruket i kommunen. For utvidelse av flystasjonen har Forsvarsbygg hatt behov for ca. 650 daa nytt areal. Innenfor gjerdet til Ørland flystasjon er det behov for nedbygging av ca. 1000 daa landbruksareal for etablering av kampflybasen.

Makeskifte/erstatningsareal

Utbyggingsbehovet har medført kjøp av nødvendig grunn fra aktive landbrukseiendommer. Arealet for utvidelsen av flystasjonen ble ervervet ved inngåelse av minnelige avtaler med berørte grunneiere. Forsvarsbygg kjøpte inn erstatningsareal for å kunne tilby berørte grunneiere av arealutvidelsen erstatningsjord. Alle berørte grunneiere ble tilbudt erstatningsareal/makeskifte hvorav to parter takket ja og øvrige ønsket og mottok kontanterstatning.

Konsekvenser for landbruket

Landbruket på Ørland vil få noen konsekvenser i form av arealbeslag og økt støy, men i stor grad vil det kunne drives som før. Det er svært få landbrukseiendommer med husdyr på eiendommen som vil få et fremtidig beregnet lydnivå som overstiger dagens høyeste støynivå for husdyrbruk (MFNday 106 dB). Totalt vil 33 gårdsbruk ut fra beregningene ha krav på tilbud om kjøp av bolig.

Kjøp av/støytiltak på boliger

Forsvarsbygg er i henhold til reguleringsplanens bestemmelser¹ pålagt å tilby frivillig innløsning av de boligene der lydnivået utenfor rom med støyfølsomt formål overstiger MFNday $\geq$ 100 dBA eller Lden = 62 $\geq$ dBA. Dette vil gjelde de fleste boligene i rød støysone². Forsvarsbygg vil imidlertid tilby innløsning til samtlige 176 boliger innenfor rød støysone. Det er kun bygninger med støyfølsomt bruksformål, altså bofunksjonen, som tilbys innløst. For landbrukseiendommer vil dette bety at gårdsbruk, der støynivå for bolighus overstiger vedtatte grenser, vil få tilbud om innløsning av våningshus og eventuelt kårbolig. Næringsbygg eller driftsbygninger vil ikke få tilbud om innløsning.

Husdyrundersøkelser

Det er fortsatt noe usikkerhet rundt de husdyrbrukene som vil bli mest utsatt for framtidig flyaktivitet. I tre omganger (2013, 2014 og 2017)³ har det blitt utført undersøkelser på hvordan storfe reagerer på forstyrrelser av flyaktivitet, men en er fortsatt avhengig av mer dokumentasjon for å avdekke hvordan dyra ved husdyrbruk med de høyeste støynivåene reagerer, blant annet med de nye F-35 kampflyene. I samråd med

---

¹ Reguleringsplan: www.forsvarsbygg.no/kampflybase/reguleringsplan

² Støysonekart: www.forsvarsbygg.no/kampflybase/dokumenter

³ Rapporter husdyrundersøkelser: www.forsvarsbygg.no/kampflybase/reguleringsplan

landbruksmyndighetene og Mattilsynet vil Forsvarsbygg derfor fortsette med oppfølgende undersøkelser i tilknytning til husdyr og husdyrproduksjon, med målsetning om å ha tilfredsstillende undersøkelser i løpet av 2018.

Status og fremdrift

Forsvarsbygg startet opp med taksering for mulig innløsning av boliger på landbrukseiendommer på Ørland sommeren 2017 og befaringer med tanke på eventuelle næringsulemper høsten 2017. Forhandlinger vil pågå vinteren 2018 og høsten 2018. I forhandlingene vil vi se nærmere på hvordan den enkelte blir berørt.

Dersom en velger å takke nei til innløsning vil en i henhold til reguleringsbestemmelsene få tilbud om støyreducerende tiltak på boligen. Boligen må ha et støynivå over 42 desibel innendørs for å ha krav på tiltak. Det er mulig å vente med å ta avgjørelsen om å avtale kjøp til etter at de første flyene har ankommet. Tiltak for støyisolering for boliger på landbrukseiendommer i rød sone planlegges gjennomført i 2018/2019. (Les mer om innløsning og støytiltak på egne faktaark og våre nettsider).

Erstatning av næringsulemper

Forsvarsbygg vil erstatte dokumenterbare og etterprøvbare ulemper der våningshus blir innløst og fraflyttet. Forsvarsbygg vil for alle gårdsbruk dette gjelder forhandle med den enkelte. For husdyrbruk i rød støysone vil oppfølgende husdyrundersøkelser kunne gi avgjørende svar på om og i hvor stor grad husdyrbrukene vil bli berørt av de nye kampflyene og nye flyaktiviteten.

Ervervede våningshus

Forsvarsbygg ser på muligheten for å selge ervervede boliger for flytting til et sted med mindre støy slik at de fortsatt kan brukes som boliger. Hvis denne løsningen ikke lar seg gjennomføre vil Forsvarsbygg søke kommunen om å få revet bygningen.

I Ørland kommunes kommuneplan for rød sone, endelig avklart av Kommunal- og moderniseringsdepartementet februar 2018, er det vedtatt regionalt vern av et omfang av boliger i rød støysone. Det er Forsvarsbygg som vil bli eiere av de vernede boligene i rød støysone, der hvor boligeiere takker ja til frivillig innløsning. Forsvarsbygg vil i vareta boligene i henhold til vernebestemmelser. Forsvarsbygg samarbeider for øvrig med Ørland kommune for å få på plass en velfungerende ordning for avhending av boliger og tomter.

Mer informasjon?

Forsvarsbygg har eget prosjektkontor for grunnverv, innløsning og støytiltak i 1. etg. i Meieriveien 5 i Brekstad sentrum (Næringsgården). Åpningstider er 9-15, men det er mulig å gjøre spesifikke avtaler. Mandager har «åpen kontordag» med utvidede åpningstider fra kl. 11.30 til 18.30.

Les også mer på www.forsvarsbygg.no/kampflybase/eiendom eller ta kontakt med oss på e-post: post@forsvarsbygg.no.